

Tapani Kylmänen

WWW-SIVUN KEHITYS PIENYRITYKSELLE

WWW-SIVUN KEHITYS PIENYRITYKSELLE

Tapani Kylmänen
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma

Tekijät: Tapani Kylmänen
Opinnäytetyön nimi: Www-sivun kehitys pienyritykselle
Työn ohjaaja: Ritva Virkkala
Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2012
Sivumäärä: 30

TIIVISTELMÄ

Penan Karaoke on oululainen karaoke- sekä orkesteripalveluita tarjoava yritys. Sillä ei ole tähän mennessä ollut minkäänlaista toimintaa internetissä ja nyt tavoitteena onkin tehdä toimivat ja informatiiviset www-sivut, jotka palvelevat sekä yrittäjää että asiakkaita.

Aiheen opinnäytetyölleni löysin, kun Penan Karaoken omistaja etsi tekijää yrityksensä sivuille. Opinnäytetyön tavoitteeni on täten luoda Penan Karaokelle www-sivut, jotka toimivat yrityksen käyntikorttina internetissä, tarjoamiensa palveluiden mainoksena sekä helppona ja nopeana yhteydenpidon välineenä asiakkaiden ja yrityksen välillä. Www-sivusta on tarkoitus tulla selkeä, informatiivinen ja asiallinen mutta kuitenkin juuri Penan Karaoken ja sen tarjoamien viihdepalveluiden näköinen.

Opinnäytetyö jakaantuu kahteen osaan, joista ensimmäisessä käydään yleisesti läpi www-sivujen tekemistä ja tämän aikana huomioon otettavia asioita. Osio alkaa suunnittelusta ja etenee toteutuksen kautta käyttöönottoon. Toinen osio sisältää työn varsinaisena aiheena olevan Penan Karaoken www-sivujen toteutuksen käyden läpi samoja vaiheita kuin teoriaosuus mutta Penan Karaoken www-sivujen kannalta.

Asiasanat: web-suunnittelu, www-sivut, internet-sivusto

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree programme in Business Information Systems

Authors: Tapani Kylmänen
Title of thesis: Developing a webpage for a small business
Supervisor: Ritva Virkkala
Term and year when the thesis was submitted: Spring 2012
Number of pages: 30

ABSTRACT

Pena's Karaoke is an Oulu-based company which offers karaoke and band services. The company has not had any activity on the Internet so far, and the goal now is to design and create a functional and informative website which serves both the entrepreneur and the customers.

The subject for the thesis came from the owner of the Pena's Karaoke, who was looking for a web designer to design and create a website for his company. Therefore the goal of the thesis is to create a website for Pena's Karaoke. The idea is that it will act as a business card on the Internet for the company, as well as an advertisement for the services they provide. In addition it gives a quick and easy means of communication between the company and the customers. The website is intended to be self-explanatory, informative and factual, yet still the appearance should correspond exactly to what Pena's Karaoke and its services are like.

The thesis is divided into two parts, the first of which will generally discuss the creating of websites and the issues to be considered during the process. The section begins with planning a website and proceeds through implementation to the introduction. The second section contains the creating of the actual website for Pena's Karaoke. Process includes the same stages as the theoretical section but from the viewpoint of Pena's Karaoke's website.

.

Keywords: web-design, webpages, internet-page

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	6
2 WWW-SIVUJEN KEHITTÄMINEN	7
3 WWW-SIVUJEN SUUNNITTELU	8
3.1 Sisältö	9
3.2 Ulkoasu	11
3.2.1 Kuvat.....	11
3.2.2 Tyyli tiedostot.....	13
3.2.3 Värit.....	14
3.2.4 Fontit	15
3.3 Käytettävyys.....	15
4 WWW-SIVUJEN TOTEUTUS.....	17
5 KÄYTTÖÖNOTTO ELI JULKAISU	18
6 PENAN KARAOKEN WWW-SIVUT	20
6.1 Lähtökohta ja tavoitteet	20
6.2 Suunnittelu	20
6.2.1 Sisältö	21
6.2.2 Ulkoasu.....	21
6.2.3 Toiminnot.....	22
6.3 Toteutus.....	22
6.3.1 Käytettävät menetelmät ja työkalut.....	22
6.3.2 Sivuille perusta	23
6.3.3 Sisältö	23
6.3.4 Ulkoasu.....	24
6.3.5 Toiminnot.....	26
7 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	28
LÄHTEET	29

1 JOHDANTO

Opinnäytetyönäni toteutan www-sivut Penan Karaoke –pienyrittäjälle. Sivustosta tulee tiivis tietopaketti yrityksestä ja sen tarjoamista palveluista nykyaikaisten web-tekniikoiden keinoin toteutettuna. Tarkoituksena on luoda Penan Karaokeille näyttävät ja toimivat www-sivut, joilta potentiaaliset asiakkaat saavat positiivisen kuvan lisäksi kaiken tarvittavan tiedon yrityksestä ja sen palveluista. Pyrin myös saamaan sivuston päivittämisestä julkaisun jälkeen mahdollisimman yksinkertaista.

Penan Karaoke on oululainen yritys, joka tarjoaa karaoke- ja orkesteripalveluita erilaisiin tapahtumiin. Sen kautta onnistuvat karaokelaitteiden ja kappaleiden sekä orkesterin tilaaminen kaikenlaisiin tilaisuuksiin. Yrityksellä ei tällä hetkellä ole minkäänlaista näkyvyyttä internetissä ja juuri tämän puutteen opinnäytetyöni pyrkiikin korjaamaan www-sivun avulla.

Penan Karaokeen internet-sivuista pyrin saamaan mielenkiintoiset, graafisesti silmää miellyttävät sekä informatiiviset sivut, jotka vastaavat sekä yrityksen että asiakkaiden tarpeisiin yrityksen liiketoiminnan kannalta. Asiakkaiden ja yrityksen välinen yhteydenpito sekä kaikenlainen tiedottaminen pyritään saamaan www-sivun kautta nopeaksi ja helpoksi.

Tämän lisäksi opinnäytetyöni käsittelee www-sivujen julkaisua yleisesti ja käy läpi huomioon otettavia asioita alkaen suunnittelusta ja kulkien toteutuksen kautta julkaisuun. Aiheen olen valinnut sekä sen kiinnostavuuden takia että halusta oppia siitä lisää. Työn toinen tavoite on luoda toimivan www-sivun lisäksi ytimekäs informaatiopaketti sivujen kehittämisestä sekä samalla kehittää itseäni aiheeseen liittyvillä osa-alueilla.

2 WWW-SIVUJEN KEHITTÄMINEN

Www-sivuja julkaistaan paljon erilaisista lähtökohdista. Siinä, missä joku tekee sivun sukulaisiaan varten esitelläkseen vauvaansa, tekee joku muu sivun, jossa esittelee vaikkapa taidettaan. Yrityksille ja laitoksille taas verkossa esiintyminen on yleisesti vain yksi vuorovaikuttamisen ja tiedottamisen lisäkanava, jonka merkitys tosin kasvaa jatkuvasti. (Korpela & Linjama 2005, 4.)

Ylipäättänsä kaikki julkaiseminen internetissä on tiedon tarjoamista ja sen esillä pitämistä. Sivulla vierailijan, yrityksen kannalta siis potentiaalisen asiakkaan, täytyy saada sivulta se informaatio, jota hän sieltä olettaakin löytyvän. Internetin selaamisen ollessa usein joko harhailevaa selailua tai tarkkaa tiedon metsäystä, vaihtuu sivu pikaisesti toiseen, jollei se ole mielenkiintoinen tai muutoin tarjoa sitä, mitä käyttäjä sattuu etsimään. Tiedon onkin oltava hyvin jäsenneiltyä ja sivuston tarjonta helposti näkyvillä, jotta kävijää ei menetetä. (Korpela ym. 2005, 6-7.)

Yleinen käsitys sivusta on luotava kävijälle mahdollisimman pian ja jo pelkkä kuva, otsikko tai lyhyt teksti voi riittää luomaan sivuston ilmeen kävijän mieleen. Sivuston ilme on toki paljolti riippuvainen myös kävijästä, sillä joku voi luoda sivuston ilmeen pelkästä kuvasta, toinen taas otsikoista ja kolmas vaikkapa lukemalla alkua sivustolla olevasta tekstistä. Huomion kiinnittämiseen www-sivulla on monia keinoja ja näistä keinoista onkin tärkeää löytää juuri ne, joilla saadaan positiivisella tavalla kiinnostumaan ne kävijät, joita varten kyseinen www-sivu on julkaistu. (Korpela ym. 2005: 7-8.)

Web-julkaisuihin pätevät suurelta osin perinteisten julkaisujen tavat, tosin sovellettuna webin tekniikoille. Pelkkä perinteisen julkaisun osaaminen ei siis vielä riitä, vaan täytyy myös osata webin säännöt julkaisujen suhteen. Fontit, linkitykset ja selainvalinnat ovat vain yksi osa tästä kokonaisuudesta. Sivun julkaisemisen tärkein lähtökohta on kuitenkin aina sisältö, joka esitetään www-sivun raameissa linkein, fontein ja kuvin. Itse sivun koko taas voi olla mitä vain yhdestä lauseesta kokonaisen kirjan materiaaliin. (Korpela ym. 2005: 8-10.)

3 WWW-SIVUJEN SUUNNITTELU

Hyvin suunniteltu ei vielä ehkä olekaan puoliksi tehty, kuten sanonta menee. Suunnittelu voi silti hyvinkin säästää jopa 90 % tarvittavasta työpanoksesta, estäen ja vähentäen turhan tai jopa haitallisen työn tekemistä. Tärkeää suunnitelman luonnissa onkin, että tekijä saa mieleensä selkeän kuvan siitä, mitä hän on tekemässä. (Korpela 2009, hakupäivä 29.3.2012.)

Suunnitelman tulisi olla alussa yksinkertainen, nopeasti toteutettava ja sen tulisi sisältää jonkinlainen perustavoite, jonka saavuttamisen jälkeen sivu olisi jo julkistuskunnossa. Hyvätkin ideat johtavat helposti suunnitteluvaiheessa pois perusasioiden ääreltä ja tekemään hienouksia sillä ajalla, joka oli tarkoitettu perusasioiden kuntoon saattamiselle. Ideat kannattaakin mieluummin kirjata ylös myöhemmin toteutettavaksi, mikäli ne vain yhä vaikuttavat toteuttamiskelpoisilta. (Korpela 2009, hakupäivä 29.3.2012.)

Internet-sivujen tekeminen on suurelta osin käyttäjälähtöistä, sillä käyttäjän ollessa internetissä päättävässä roolissa vaihtuu vierailun kohde nopeasti seuraavaan, jos hänen hakemaansa sisältöä ei sivuilta löydy (Nielsen 2000, 9). Yrityksen tapauksessa tällainen voisikin käytännössä tarkoittaa potentiaalisen asiakkaan menettämistä kilpailijalle. Syy tällaiseen käyttäytymiseen on www-sivujen suuri tarjonnan määrä (Nielsen 2000, 9).

Sivujen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon se kohderyhmä, jota varten sivuja ollaan tekemässä, silti erityisesti rajaamatta muitakaan vierailijoita käyttäjien ulkopuolelle (Korpela ym. 2005, 50). Näin saadaan halutut vierailijoiden sivustolta hakemat tarpeet tyydytettyä varmemmin kuin tekemällä yleismaailmallinen sivu, joka yrittää tarjota kaikkea kaikille (Tujula 1998, hakupäivä 17.4.2012). Yrityksen tapauksessa sivun suunnittelussa kannattaisi siis lähteä potentiaalisten asiakkaiden tarpeista.

3.1 Sisältö

Internetin käyttäjien ollessa yleisesti tietyssä määrin kärsimättömiä, täytyy sivuston sisällön kohdata käyttäjän tarpeet. Näihin tarpeisiin voidaan laskea sivuston esille tuleminen tarpeeksi rivakasti, hyvän yleiskuvan ja käsityksen antaminen heti kättelyssä sekä käyttäjän hakeman tiedon löytyminen helposti, nopeasti ja hyvin jäsennehtynä. (Korpela ym. 2005, 7.)

Sivun yleiskuva on tärkein asia sivua suunnitellessa ja jokaisen kävijän tulisi saada se riippumatta siitä, tuliko hän sellaiselle sivulle, jota oli alunperin etsimässä. Hyvä yleiskuva kun voi samalla herättää jopa sivulle harhautuneen kävijän kiinnostumaan sivun aiheesta enemmänkin, jos se on edes etäisesti häntä kiinnostava. (Korpela ym. 2005, 50.)

Sivun sisältöä suunniteltaessa tulisi myös erityisesti pohtia, mitä sivulla kävijät sieltä ovat hakemassa ja miksi he kyseistä sivua lukevat. Heille on oltava tarjolla jokin syy saapua sivuille ja tarjota sen lisäksi myös syy palata takaisin. Tavallista sisältöä sivuilla on tietenkin tieto. Jokainen sivun tekijä tietää jo tekovaiheessa sivujensa aiheesta, joten kyseinen sisältö on jo tekijällä olemassa. Yrityksellä taas on toimiala, tuotteet ja palvelut, joista sivun tiedot voidaan helposti muodostaa. (Philips 1999, 28-29.) Erilainen sisältö ja tieto houkuttelevat kuitenkin erilaisia kävijöitä ja tämä taas määrää sen, ketkä sivua käyvät katsomassa (Philips 1999, 29).

Sivuston tyyppi on myös hyvä päättää mahdollisimman pian. Se, tehdäänkö sivustosta jatkuvasti päivittyvä dynaaminen sivusto vai lähinnä staattinen käyntikorttisivu, vaikuttaa suuresti työn määrän lisäksi tulevaan sivuston päivittämisen tarpeeseen. Staattista sivua ei tietojen ajankohtaisuudesta ja paikkansapitävyydestä riippuen välttämättä tarvitse päivittää ollenkaan, kun taas dynamisempaa sisältöä sisältävän sivuston päivittäminen voi viedä paljonkin päivittäjän aikaa. (Korpela ym. 2005, 57.)

Internet on täynnä sivuja, jotka kärsivät kunnossapidon puutteesta tai joiden tekeminen on syystä tai toisesta jäänyt kesken. Näiden sivujen tiedot ovatkin usein vanhentuneita ja ajantasaista tietoa ei pahimmissa tapauksissa mahdollisesti löydy ollenkaan. Tämän välttämiseksi olisikin tärkeää etukäteen jo suunnitteluvaiheessa pohtia, kuinka paljon sivua voidaan tulevaisuudessa ylläpitää. (Korpela 2009, hakupäivä 29.3.2012.)

Sivustolle tuleva materiaali ja erityisesti sen määrä on myös hyvä olla tiedossa jo siinä vaiheessa kun sivuja aletaan toteuttaa. Osa materiaalista on niin tärkeää, että sen täytyy olla sivustolla heti julkaisun yhteydessä, kun taas osa siitä voidaan lisätä myöhemminkin sivuston ollessa jo julkaistu. Samalla voidaan myös hieman hahmotella tai jopa suunnitella sivuston loogista rakennetta eli sitä, miten materiaali jaetaan sivuston eri osioihin. (Korpela 2009, hakupäivä 29.3.2012.)

Sivujen tekstimuotoinen informaatio on esimerkiksi hyvä jakaa loogisiin osioihin ja tiivistää lähdemateriaalia www-sivua varten. Tarkemmat tiedot aiheista ja muu lisäinformaatio on hyvä sijoittaa linkkien taakse erilliselle sivulle, jonne sitä kaipaavat voivat halutessaan siirtyä. Heti kättelyssä ei siis pitäisi tarjota liikaa tietoa, mutta toisaalta sitä täytyisi kuitenkin löytyä käyttäjän niin halutessa. (Nielsen 2000, 113.)

Sivuston sisältö on suunnitteluvaiheessa hyvä rajata kolmeen luokkaan: mitä sivulla pitää olla, mitä sivulla pitäisi olla ja mitä sivulla olisi hyvä olla (Korpela ym. 2005, 52). Hyvä tapa toteuttaa sivu on tehdä se niin, että aluksi sieltä löytyvät vain välttämättömimmät tiedot ja sisältö. Näitä voidaan sitten ajan myötä sekä tarvittaessa laajentaa. Ideana olisi siis tehdä vähän mutta toimivaa sisältöä, jonka määrää voidaan pikku hiljaa laajentaa. Lisäksi sivujen sisällön suunnittelussa auttaa myöhempää käyttöä varten tehty ideoiden listaus, josta ne voidaan käydä ennen toteutusvaihetta läpi valiten ideoista vain ne, jotka yhä vaikuttavat hyviltä sekä toteuttamiskelpoisilta. (Korpela ym. 2005, 56.)

3.2 Ulkoasu

Internet-sivun ulkoasun suunnittelu noudattaa yksinkertaisia perussääntöjä, joita voi löytää jo vaikkapa arkipäivän pukeutumisesta lähtien: tuskin paras asuvaihtoehto työpaikalle on räikeät raidalliset vaatteet jonkin yksinkertaisemman ollessa paljon toimivampaa ja kaiken lisäksi asiallisempaa. Toisaalta taas www-sivu kertoo tekijästään tai edustamastaan aiheesta, ollen tekijänsä tai aiheensa näköinen tietyllä tapaa, jolloin jossain tapauksissa tällainen esimerkissäkin mainittu menettely voi olla jopa toimivampaa kuin hillitty, perinteinen tyyli. (Philips 1999, 25-28.)

Ulkoasu luo myös osaltaan www-sivulle uskottavuutta, minkä kävijä huomioi heti ensimmäiseksi tultuaan sivulle. Tällä voidaankin antaa heti sopiva kuva sivun aiheesta ja sisällöstä. Sivuston hyvä käytettävyys voi toki antaa anteeksi hieman heikompaakin ulkoasua mutta ulkoasun ollessa niin helppo uskottavuuden luoja, on järkevää panostaa myös siihen riittävästi. Näin sekä ulkoasu että käytettävyys tukisivat käyttäjän saamaa oletusta hyvästä sivusta. (Nielsen 2000, 92.)

3.2.1 Kuvat

Kuvien käyttöön www-sivuilla pätee kultaisen keskitien sääntö: kuvilla ei ole hyvä täyttää koko sivua, mutta toisaalta taas täysin kuvatonkaan vaihtoehto ei yleensä ole se paras mahdollinen. Liiksi kuvilla täytettyyn sivustoon turtuu nopeasti, eivätkä kuvat enää palvele sivuston tarkoitusta. Täysin kuvaton sivu taas voi tuntua tylsältä ja epähavainnolliselta. (Korpela ym. 2005, 203.) Aloittelijoiden usein liiksi asti suosimat värikkäät animaatiot ja raskaat taustakuvat eivät myöskään ole omiaan luomaan sivulle sen mahdollisesti vaativaa uskottavuutta, jota ulkoasun kautta on helppo auttaa luomaan (Nielsen 2000, 92).

Kuvilla on internetissä monenlaisia käyttötarkoituksia ja tapoja. Ne voivat toimia sanallisen korvaamattomina selittäjinä tai tukijoina, katseenvangitsijoina ja mielenkiinnon herättäjinä, tekstin tylsyyden katkojina tai koristeina, merkkeinä, tunnuksina tai kiinnekohtina sekä tunnelman luojina. Yksi ja sama kuva voi myös toimia useissa käyttötarkoituksissa. Kuvitus voi joissakin tapauksissa olla jopa välttämätön selittämään tai havainnollistamaan jotain, jota olisi hankalaa tai jopa mahdotonta selittää pelkin sanoin. (Korpela ym. 2005, 204.)

Yleisessä internet-käytössä on kuvien monimuotoisuuden vuoksi vain muutamia kuvaformaatteja, joista yleisimpiä ovat GIF-, JPEG/JPG- sekä PNG-formaatit. Kaikki internet-selaimet tukevat näitä kyseisiä laajimmin levinneitä bittikarttakuva-formaatteja. Selaimien tuki myös laskennallisesti luotaville vektorigrafiikkakuville on hieman yleistynyt mutta silti erittäin harvinaista, joten nykyisin on vielä järkevintä valita www-sivuille käytettäväksi kuvaformaateiksi bittikarttakuvaformaatteja. (Kokkonen, hakupäivä 17.4.2012.)

JPEG/JPG (Joint Photographic Experts Group) -kuva on yleisin valokuvien ja grafiikan esittämisen kuvamuoto ja se on omiaan valokuvien, monisävyisten ja väri vaiheikkaiden kuvien tallentamiseen. Sitä ei kuitenkaan suositella tekstikuvien tai voimakkaita kontrasteja sisältävien kuvien tallentamiseen. JPG-kuvaformaatti on häviöllistä pakkaamista, eli pakkauksen yhteydessä kuvasta menetetään informaatiota. Formaatti tukee GIF-formaatin tavoin progressiivista, eli kuvan vähittäistä tai kerrosmaista latausta ruudulle. (Kokkonen, hakupäivä 17.4.2012.)

PNG (Portable Network Graphics) -kuvaformaatti on GIF-kuvan kehittyneempi versio, joka on kehitetty alun perin GIF-kuvan lisenssiongelmien takia. Sitä tukevat kaikki selaimet lukuun ottamatta Internet Exploreria, joka tukee kyseisen formaatin läpinäkyvyyttä vasta versiosta 7 lähtien. PNG-kuvan edut GIF-formaattiin nähden ovat läpinäkyvyyttä säätelevä alpha-kanava, kuvan kirkkauteen vaikuttava gamma-säätö, sekä kuvien nopeampi lataus selkeään muotoon. (Kokkonen, hakupäivä 17.4.2012.)

3.2.2 Tyylitiedostot

CSS (Cascading Style Sheets) -tyylitiedostoilla www-sivuille voidaan helposti saada aikaan yhtenäinen ulkoasu, jota on helppo muokata ja korjata jälkeenpäin suuressakin sivustokokonaisuudessa. Tyylitiedostojen käyttämiselle on useita tarkoituksia ja niiden avulla voidaankin muun muassa korostaa sivun rakennetta, muovata ulkoasua sisältöä vastaavaksi, luoda sivulle tietty ilme sekä korjata selaimien virheitä ja ongelmia erityisesti ulkoasun suhteen (Korpela ym. 2005, 308). Voisi jopa sanoa, että tyylitiedostot ovat ihmeparannuskeino kaikkiin HTML-kielellä kiertoreitein, kikoin ja kömpelin yrityksin tehtyihin ulkoasu-seikkoihin. (Philips 1999, 240.)

CSS-tyylitiedostot ovat HTML:llä tehtyjä vastaavia ominaisuuksia joustavampia, kätevämpiä sekä monipuolisempia. Tyylitiedostojen kautta tekijällä onkin enemmän ja joustavampia tapoja esittää www-sivun ominaisuuksille arvoja. CSS:n ollessa erityisesti kehitetty säätelemään ulkoasua saadaan myös enemmän mahdollisuuksia muotoiluun, toisin kuin HTML:ssä, joka taas on tarkoitettu lähinnä loogisen rakenteen kuvaukseen. (Korpela 2003, 20). HTML-kielen kehityksen vieläpä kulkiessa suuntaan, jossa ulkoasuun liittyviä piirteitä jatkuvasti vähennetään ja poistetaan, on taas CSS:ssä jo nyt monia ominaisuuksia, jotka eivät onnistu HTML:llä ollenkaan tai korkeintaan kömpelästi matkien (Korpela 2003, 20-21).

Www-sivun tyylitiedostojen ollessa erillisinä tiedostoina, joihin vain viitataan HTML-koodissa, vähennetään myös koodin kirjoittamisen määrää. Tämän avulla myös yhden ja saman tyylin lisääminen, testaus ja muokkaus useille eri sivuille yhdellä kerralla onnistuu erittäin helposti. Tämä on helpompaa kuin tilanne, jossa jokainen sivu sisältää oman määrittelynsä erikseen. (Korpela 2003, 21.) Yrityksissä tyylitiedostojen käytöstä saatavaksi hyödyksi voidaan laskea siis myös yhtenäisen tyylin helppo säilyttäminen www-julkaisusta toiseen (Korpela 2003: 23). Esimerkiksi yhtenäinen taustaväri sekä marginaalit on helppo lisätä usealle sivulle samalla kertaa yhden CSS-tiedoston kautta (KUVIO 1).

```
body {  
  background-color:#ffffff;  
  margin:20px 50px 10px 50px;  
}
```

KUVIO 1. CSS-koodia, jossa määritellään marginaalit sekä taustaväri

Tyylipohjia on myös mahdollista tehdä ennalta käsin varastoon myöhemmin käytettäväksi vaikkapa tiettyä tarkoitusta tai sivua varten. Tätä kautta koodin kirjoittaminen vähentyy entisestään ja sivun tekijä voi keskittyä helpommin itse sivun tarkoituksen, rakenteen ja sisällön suunnittelemiseen sekä tekemiseen ulkoasun ollessa jo valmiiksi määritelty. (Korpela 2003, 21.)

Tyylitiedostojen avulla sivun rakenne ja sisältö saadaan helposti eroteltua toisistaan, jolloin sisältö pysyy samanlaisena vaikka tyyliä muutettaisiin. Rakenteen, sisällön ja ulkoasun ollessa erillään, on myös sivun toteuttamisen työnjako helppo jakaa eri ihmisten tai ryhmien tehtäväksi. Vaihtoehtoisten tyylien testaus tai jopa useiden tyylien sisällyttäminen samalle sivulle on myös mahdollista. (Korpela 2003, 22). CSS mahdollistaa myös ulkoasun vaiheittaisen kehityksen, jossa sivu aluksi omaa vain yksinkertaisen perustyylin, jota jatkokehitetään ajan ja tarpeiden myötä (Korpela 2003, 22-23).

3.2.3 Värit

Eri väreillä on erilaisia merkityksiä ja niihin reagoidaan eri tavalla sekä eri ihmisten, että eri kulttuurien parissa. Yleensä kuitenkin jokaisella värillä on oma yleinen merkityksensä ja erityisesti punaisella värillä on yllättävän samanlaiset vaikutukset ja tulkinnat kulttuurista riippumatta. (Suhonen 2005, hakupäivä 29.3.2012). Värejä voidaankin niiden psykologisen vaikutuksen takia käyttää itsensä ilmaisuun samalla tavoin kuin sanojakin. Sen lisäksi ne toimivat katseen kääntäjinä ja mielenkiinnon herättäjinä samalla tapaa kuin sanat, iskulauseet ja bannerit. Värejä valittaessa kannattaakin kiinnittää huomiota niiden antamaan sanomaan ja valita värit sen mukaan, millaisen sanoman haluaa sivujensa antavan. (Värien vaikutus nettisivustolla, hakupäivä 11.4.2012).

3.2.4 Fontit

Fonttia valitessa on tietenkin tärkeää sen turvallinen käyttäminen internet-sivulla. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että www-sivun tekstit näkyvät vierailijalle juuri sillä fontilla, jolla sivun tekijä on tarkoittanutkin. Tähän päästäkseen kannattaakin valita sellainen fontti, joka sivulla vierailijoiden koneelta mitä luultavimmin löytyy. (Laak 2006, hakupäivä 17.4.2012.)

Näytölle sopivan tarkaksi, selkeäksi ja helppolukuiseksi fontiksi sopivat esimerkiksi päätteettömät (sans-serif) -fontit. Kyseiset fontit ovat suoraviivaisia sekä tasaisia, eivätkä käytä päätteellisten (serif) -fonttien tapaan paksunnoksia tai koukeroita, mikä takaakin paremman luettavuuden näytöltä. Ydinfonttien (core fonts) nimellä kulkevat turvalliset perusfontit ovat fonteja, jotka sisältyvät useimpiin Windows- ja Macintosh-järjestelmiin. Tämän vuoksi ne löytyvät useimmilta internetin käyttäjiltä. Internet-sivu näyttää näitä fonteja käyttäen suuremmalla todennäköisyydellä siltä, miltä sivun tekijä on fonttien osalta tarkoittanutkin. Kyseisiin ydinfontteihin kuuluvat Arial, Arial Black, Comic Sans MS, Courier New, Georgia, Impact, Times New Roman, Trebuchet MS ja Verdana. (Laak 2006, hakupäivä 17.4.2012.)

3.3 Käytettävyys

Internetissä käytettävyys on jo lähtökohtaisesti erilaista kuin esimerkiksi ohjelmiston käytössä: asiakas ei ole maksanut tarjoajalle mistään mitään eikä sitoutunut mihinkään, vaan päättää näistä vasta kokemuksensa jälkeen. Sivuston käyttämisen pitäisikin olla niin loogista, että käyttäjä oppii sen käytön jo minuutissa. Muutoin on helposti uhkana, että käyttäjä näkee sivun vain ajan haaskauksena ja siirtyykin hakemaan etsimäänsä muualta. (Nielsen 2000, 10.) Syy tällaiseen käyttäytymiseen on jo aiemminkin mainitussa valinnan varan määrässä.

Suunnittelussa on lopulta tärkeintä yksinkertaisuus sekä toimivuus. Paraskaan ulkoasu ei riitä korvaamaan näiden puutetta tai sisältöä. Lisäksi on tärkeää että sivusto toimisi kaikilla kävijöillä, eikä vanhentuneita selaimia tai pieniä resoluutioita käyttäviä näin käännytettäisi sivustolta pois. (Nielsen 2000, 96.)

Yksi www-sivujen käytettävyyteen liittyvä seikka on sivuilla navigointi ja riippumatta sen mallista on tärkeää, että sivuston rakenne ei ole sotkuinen. Sivuston rakenteen ollessa sotkuinen ei minkäänlainen navigointimalli sivustoa pelasta. Käyttäjälle olisikin loogisesti pystyttävä osoittamaan hänen sijaintinsa sekä liikkumisvaihtoehdot kyseisestä sijainnista. Sivusto vaatii rakenteen, joka vastaa käyttäjän näkemykseen sivustosta ja sen sisällöstä, informaatiosta tai palveluista. (Nielsen 2000, 198.)

Internetissä navigointia toteuttaessa pitäisi käyttäjän pystyä vastaamaan kolmeen kysymykseen navigoinnin käyttöliittymän avulla: missä olen, mistä tulin ja minne voin tästä mennä. (Nielsen 2000, 188.) Ensimmäinen ja luultavasti tärkein kysymys on se, että käyttäjä tietää missä on sekä sivuston että koko www:n mittakaavassa. Tämän hahmottamista käyttäjälle auttaa esimerkiksi sivuston logo, joka näin ollen kertoo kenen sivuilla hän tällä hetkellä on. Logo tulisikin olla aina samassa kohtaa sekä toimia linkkinä sivuston aloitus/pääsivulle. Sivuston otsikko on toinen hyvä keino ilmoittaa kävijälle, millä sivulla hän on. (Nielsen 2000, 188-191.)

Toinen kysymys, johon käyttäjän on osattava vastata, on "missä olen ollut?". Tähän vastaamiseen auttavat selaimen takaisin-painike, selainhistoria ja käyttäjän jo vieraillemien sivujen erivärisinä näkyvät hypertekstilinkit. On kaksi syytä miksi käyttäjän on hyvä tietää mitkä linkit vievät jo vierailuille sivuille: sivuston rakenteen oppiminen ja jo katsottujen sivujen välttäminen. (Nielsen 2000, 191.)

Viimeisen kysymyksen ollessa "minne voin mennä?", ovat vastausvaihtoehdot lukuisat. Kaikki sivuilla olevat navigointi-vaihtoehdot ja linkit ovat vastaus tähän kysymykseen. Mikäli käyttäjälle on syntynyt kuva sivuston rakenteesta, voi hänellä olla myös mielessään jokin tietty kohde, johon sivuilta on mahdollista jotain kautta siirtyä. (Nielsen 2000, 195.)

4 WWW-SIVUJEN TOTEUTUS

Sivujen toteutukseen käytettävän HTML:n ollessa tekstin merkitsemiskieli, riittää sivujen toteutukseen jo pelkkä tietokone sekä jokin tekstinkäsittelyyn pystyvä ohjelma (Philips 1999, 12). Löytyy toki myös paljon ohjelmia, joilla HTML-koodin kirjoittaminen voi olla helpompaa ja nopeampaa tai joilla virheiden tarkistus on automaattista. Joskus on kuitenkin jopa suositeltavampaa käyttää yksinkertaisempaa tekstieditoria, sillä jotkut ohjelmat saattavat peittää niin paljon koodista, että tekijä oppii vain lähinnä käyttämään kyseistä ohjelmaa HTML-koodin oppimisen sijaan. (Philips 1999, 18.)

Useimmissa tapauksissa esimerkiksi Windowsiin sisältyvä Muistio on jo riittävä ohjelma HTML-tehtailuun ja useiden HTML-koodaajien käyttämänä se onkin usein tehokkaampi, kuin HTML-koodin tekoa varten luodut erilliset ympäristöt tai ohjelmat. Tämä selittyy käyttäjän päästä löytyvän HTML-osaamisen kautta. (Philips 1999, 18.)

Sivujen tekemiseen valittavat työkalut ovatkin lähinnä tekijän päätöksestä ja tietotaidon tasosta riippuvainen seikka. Kuka tahansa HTML:ää osaamatonkin kyllä pystyy tekemään jonkinlaisen sivun 'WYSIWYG' (What You See Is What You Get) -editoria hyödyntäen, koska se kirjoittaa HTML-koodin käyttäjän puolesta. Tällaisella ohjelmalla tehty HTML-koodi ei kuitenkaan usein ole järin pätevää ja onkin tavallista, että koodin seasta löytyy esimerkiksi ylimääräistä merkkauksta tai muuta turhaa sotkua, jota ei tekstieditoria käyttävän osaavan tekijän käsissä synny läheskään niin paljon tai helposti. (Mvnet 2009b, hakupäivä 11.4.2012.)

Se, onko sivut tehty hyödyntäen WYSIWYG-editoria vai kirjoitettu käsin, selviää yleensä nopeasti tutkimalla sivua ja erityisesti sen lähde- eli HTML-koodia. WYSIWYG-editorilla tuotettu lähdekoodi on huomattavasti sekavampaa luettavaa kuin yleensä taas paljon selkeämpi, käsin kirjoitettu HTML-koodi. Kaiken lisäksi sivu ei välttämättä aina näytä selaimessa samalta kuin mitä se on näyttänyt WYSIWYG-editorin esikatselussa. Näin ollen lopputulos ei olekaan sitä, mitä tekijä sivustaan oli halunnut. (Mvnet 2009b, hakupäivä 11.4.2012.)

5 KÄYTTÖÖNOTTO ELI JULKAISU

Sivujen julkaisua varten tarvitaan ensin sivuille koti, eli tila jonne sivuston muodostava materiaali voidaan lähettää ja jonka kautta kävijät voivat sivuilla vieraila. Usein jonkinlainen www-palvelintila löytyy jo verkkopalvelujen, kuten internet-liittymän tarjoajan palveluista. Tämän lisäksi sivustoa varten on mahdollista ostaa tai vuokrata oma palvelin tai kotisivutilaa. Palvelun valitsemiseen vaikuttavat monet syyt: sivustolle tarvittavat mahdolliset erikoispalvelut, kuten PHP- tai SSI-tuet, tilan tarve ja määrä, siirtokaista ja arvioitu kävijämäärä, mahdollisesti tarvittavat suojatut verkkoyhteydet ja tietenkin palvelun hinta. Kaikki sivuilla käytössä olevat toiminnot täytyy tietenkin olla tuettuna myös www-palvelimen tai kotisivutilan tarjoajan puolelta. Muutoin toimimattomien ominaisuuksien tekoon on kulutettu aivan turhaan aikaa. (Philips 1999, 546-547.)

Kotisivujen tapauksessa lopputuotteen eli sivujen käyttöönotto on siis käytännössä vain sivujen siirtämistä käyttäjien ulottuville. Sivujen ollessa valmiit täytyy ne enää saada internetiin näkyville. Tätä tarkoitusta varten siis tarvitaan internetissä toimiva www-palvelin, jonne sivut voidaan sijoittaa. (Mvnet 2009a, hakupäivä 11.4.2012.)

Kotisivutilaa tarjoavia palveluita löytyy internetistä pilvin pimein ja niiden tarjonta kattaa ilmaiset, maksulliset, hyvät sekä huonot palvelut. Ilmaisten palveluiden tarjoaman tilan määrä on usein rajattu 50-100 megatavun paikkeille ja niiden tarjoama osoite on usein muotoa <http://www.palveluntarjoaja.com/omatunnus/> tai <http://omatunnus.palveluntarjoaja.com/>. Näiden ilmaisten palveluiden riesana ovat kuitenkin usein myös mainokset, joilla juuri selittyikin palveluiden ilmaisuus. (Mvnet 2009a, hakupäivä 11.4.2012.)

Yksi hyvä vaihtoehto kotisivun sijoitukseen on oman internet-yhteyden mukana usein saatava kotisivutila, joka on mainosvapaa. Näistä yleensä kuitenkin puuttuvat edistyneemmät www-tekniikat, kuten PHP- tai MySQL-tuki. Mikäli edistyneempiä tekniikoita ei kuitenkaan sivuillaan käytä ja internet-palveluntarjoajan kotisivutila on tarpeisiin riittävä, voi tämä vaihtoehto olla mitä mainioin. Erityisesti kun useimmat ilmaiset mainoksia sisältävät sivut tarjoavat myös pelkästään perustekniikat. (Mvnet 2009a, hakupäivä 11.4.2012.)

Ilmaiset palvelut on kuitenkin syytä unohtaa ja keskittyä maksullisiin erityisesti silloin, jos odottaa kävijöitä olevan enemmänkin. Kotisivutilan ollessa halpaa ei mainoksilla riivattuja ilmaispalveluja ole kovin järkevää valita ykkösvaihtoehdoksi ja yleensä halvinkin web-hotelli on parempi kuin ilmaiset palvelut. Muita maksullisten palvelujen hyötyjä ovat mm. riittävä kotisivutila, oma verkkotunnus (esim. www.omatunnus.fi), erilaiset tuet edistyneemmille www-tekniikoille, mainosvapaus ja erilaiset statistiikat. (Mvnet 2009a, hakupäivä 11.4.2012.)

Sivuston ylläpitäminen ja päivittäminen on tärkeää, jotta kävijät saavat vierailullaan myös syyn tulla takaisin. Vanhentuneet tiedot eivät hyödytä ketään ja antavatkin vain huonon kuvan sivun tekijästä. Uusi materiaali kiinnostaa kävijöitä aina ja esimerkiksi päivittäin lisätyt uutiset voivat lisätä kävijöitä heidän halutessa tietää, mitä sivuille on lisätty viime käynnin jälkeen. Kaikki ajasta riippuvainen sisältö on erityisen tärkeää pitää ajan tasalla sekä päivittää säännöllisesti, mutta myös muuttumattoman sisällön olisi hyvä aika ajoin uudistua tai kohentua lisätäkseen näin arvoa vierailulle. (Philips 1999, 564.)

6 PENAN KARAOKEN WWW-SIVUT

Penan Karaoke tarjoaa karaoke- ja orkesteripalveluita erilaisiin tilaisuuksiin ja on nyt laajentamassa näkyvyyttään myös internetiin. Yrityksille toimimisesta world wide webissä eli www:ssä voi olla paljon hyötyä, erityisesti asiakkaiden tavoittamisen suhteen. Tämä on yksi syistä myös Penan Karaoken yrityksen ja palveluiden siirtymisessä näkyville ja saataville internetiin.

6.1 Lähtökohta ja tavoitteet

Lähtökohtana opinnäytetyölle on www-sivujen tarve, sillä Penan Karaoke ei tähän mennessä ole toiminut nykyaikaiseen tapaan näkyvästi internetissä. Sillä ei siis ole vielä domain-osoitetta tai minkäänlaisia www-sivuja. Internet-näkyvyys on kuitenkin yritykselle nyt ajankohtainen asia ja sillä halutaan laajentaa potentiaalisten asiakkaiden tavoitettavuutta.

Penan Karaoken löysin opinnäytetyölleni aiheeksi kouluni sisäiseltä tiedotuskanavalta. Penan Karaoken perustaja Pentti Ollikainen oli lähettänyt tiedotuskanavalle ilmoituksen, jossa toivoi tekijää yrityksensä www-sivuille. Työn toteuttamiseen liittyen sain käytännössä täyden päätäntävällän.

6.2 Suunnittelu

Suunnitteluvaiheessa pidin mielessä Korpelan (2009, hakupäivä 29.3.2012) sanat siitä, kuinka hyvä suunnittelu voi säästää toteutukseen kuluvasta ajasta ja työstä jopa 90 %. Ennen toteutusvaihetta pyrinkin opinnäytetyöni teoreettisen osuuden lähteiden tutkimisen lomassa poimimaan mahdollisimman paljon hyviä neuvoja, työtapoja ja ideoita mukaan toteutukseen, jotta itse työn toteutusvaihe menisi ilman suurempia ongelmia ja viivytyksiä.

6.2.1 Sisältö

Aivan kuten Philips (1999, 28-29) kirjassaan mainitsee, on www-sivun sisältö tekijällä jo tietyllä tavalla valmiina. Näin oli projektinikin kohdalla, sillä Penan Karaoke on yritys ja yrityksellä on tieto omasta alastaan sekä itsestään ja palveluistaan. Tiedot Penan Karaokeesta sain Penan Karaoken perustajalta Pentti Ollikaiselta, jonka kanssa yhteistyössä päätimme, minkälaisista tiedoista sivuille tulee ja miten tieto sivuille sijoitetaan.

Penan Karaoken sivujen tekstisisällöstä haluttiin yrityksen sivuille tyypillistä tiivistä, asiapitoista informaatiota yrityksestä ja sen palveluista aiheittain järjesteltynä eri linkkien taakse. Kaikki sellainen tieto, mitä mahdollinen asiakas yrityksen sivuilta oletettavasti etsii, sieltä myös haluttiin löydettävän loogisesti jäseneltynä, aivan kuten Korpelan ja Linjama (2005, 7) suosittelevatkin. Tekstimuotoinen sisältö pyrittiin pitämään lyhyenä ja tiiviinä mutta kuitenkin sellaisena, että tärkein tieto on sivuilla läsnä, sillä internetin käyttäjä ei useinkaan ole kovin halukas lukemaan liian pitkiä tekstejä, vaan haluaa päästä heti asiaan.

6.2.2 Ulkoasu

Ulkoasu haluttiin pitää yrityksille tyypilliseen tapaan hillityn asiallisena mutta kuitenkin viihdealan yritykselle sopivana. Ryhdyin pohtimaan ulkoasua värien kautta ja aloitin värien etsinnän Penan Karaoken jo olemassa olevasta mainoksesta, josta hyvin pian huomasimme toimeksiantajani kanssa sopivan värin löytyvänkin. Mainos oli pirteän ja huomiota herättävän oranssi, joka taas on väri, joka yhdistetään Web-oppaan (hakupäivä 11.4.2012) mukaan mukavuuteen, luovuuteen, juhlintaan, hauskuuteen, nuoruuteen ja edullisuuteen. Kaikki nämä määreet taas ovat mitä mainioimpia kuvaamaan Penan Karaoken viihdepalvelujen tarjontaa ja yritystä itseään.

6.2.3 Toiminnot

Sivujen käyttäminen, erityisesti niillä navigointi, haluttiin Nielsenin (2000, 10) neuvojenkin mukaisesti helposti omaksuttavaksi ja loogiseksi. Näin sivuilla kävijä ei turhautuisi sivuihin huonon liikkumisen vuoksi ja pysyisi sivuilla pitempään, jos itse aihe vain häntä kiinnostaa. Muita toimintoja, joita sivuille haluttiin, oli mm. kuvagalleria sekä yhteydenottotavat yritykseen, kuten lomake kyseistä tarkoitusta varten.

6.3 Toteutus

Huolimatta siitä, että sain toimeksiantajaltani sivuston tekemiseen käytännössä täyden päätäntävällän, näin kuitenkin järkeväksi tavaksi varmistaa vähintäänkin isoimmat ja tärkeimmät päätökset aina toimeksiantajalta ennen niiden lopullista käyttämistä sivulla. Näistä esimerkkeinä vaikkapa sivuilla käytettävät värit ja kuvat. Näin huolehdin projektin aikana, että lopputulos on mahdollisimman lähellä sitä, mitä toimeksiantaja haluaa, eikä sivua tarvitse myöhemmin muuttaa väärien valintojen takia.

6.3.1 Käytettävät menetelmät ja työkalut

Penan Karaoken www-sivujen varsinaiseen toteuttamiseen valitsin muistiolla kirjoitettavan HTML-koodin, sillä en nähnyt tarpeelliseksi käyttää WYSIWYG-editoria nykyisen HTML-osaamistasoni vuoksi. Kaiken lisäksi Mvnet (2009b, hakupäivä 11.4.2012) on sitä mieltä, että hyvä koodaaja saa puhtaampaa koodia aikaiseksi kirjoittamalla sen itse, kuin turvautuen ohjelman käyttämään koodiin. Tämän lisäksi myös uuden oppiminen on Philipsin (1999, 12) mielestä todennäköisempää koodin ollessa paremmin näkyvilläni. Täten muistion käyttämiselle HTML-koodin kirjoittamiseen löytyy myös hyvät järkiperusteet.

Muistion ja HTML-koodin lisäksi päätin jo varhaisessa vaiheessa käyttää sivuilla CSS-tyylitiedostoa, koska sen avulla saan Korpelan ja Linjamankin (2005, 308) mukaan sivuston ulkoasun helposti ja nopeasti yhtenäiseksi jokaisen eri sivun kesken. Tyylitiedoston käyttäminen mahdollistaa myös sivun ulkoasun helpon päivittämisen ja muuttamisen, joten CSS:n valinta on näin ollen hyvä ratkaisu myös tulevaisuutta ja sen tuomia päivityksiä ja muita sivun muutoksia ajatellen.

6.3.2 Sivuille perusta

Sivuston tekemisen aloitin tekemällä muistio-ohjelmalla HTML-kielisen pohjan sivuille. Tein kuten Korpela ja Linjama (2005, 56) kirjassaan kehottivat ja aloitin yksinkertaisista perusasioista, joista pikku hiljaa laajensin kokonaisuutta kohti haluttua lopputulosta. Www-sivun perustan luonut HTML-koodi sai tavallisten määreiden jälkeen varsinaiseen sivuosioonsa DIV-tageilla tehtyjä osioita eli elementtejä niin, että niillä jokaisella oli oma tarkoituksensa ja paikkansa sivukokonaisuudessa. En määritellyt DIV-elementeille absoluuttisia kokoja, sillä skaalautuvuus on huomattavasti parempi vaihtoehto myös Tujulan (1998, hakupäivä 17.4.2012) mukaan, sillä tämän avulla saadaan maksimoitua sivujen hyvä näkyvyys ja yhteensopivuus eri selaimien ja näyttöjen resoluutioiden kesken.

6.3.3 Sisältö

Sivun sisältö on jaoteltu varta vasten sitä, sekä ulkoasua varten tehtyihin DIV-elementteihin, jotka on myös nimetty sisältöjensä mukaisesti. Logolle, navigoinnille, varsinaiselle sivukohtaiselle sisällölle ja alareunan tiedoille onkin kaikille oma nimetty DIV-elementtinsä, joiden sisään kyseinen sisältö tulee.

Tärkeimmät sisällöt Penan Karaoken sivuilla ovat yrityksen tiedot, yhteystiedot, palvelujen tiedot sekä esimerkki-hinnastot. Sivuston muu sisältö koostuu pääosin grafiikasta, joista tärkeimpinä ovat logo sekä kuvagalleria Penan Karaoken palveluista ja tapahtumista.

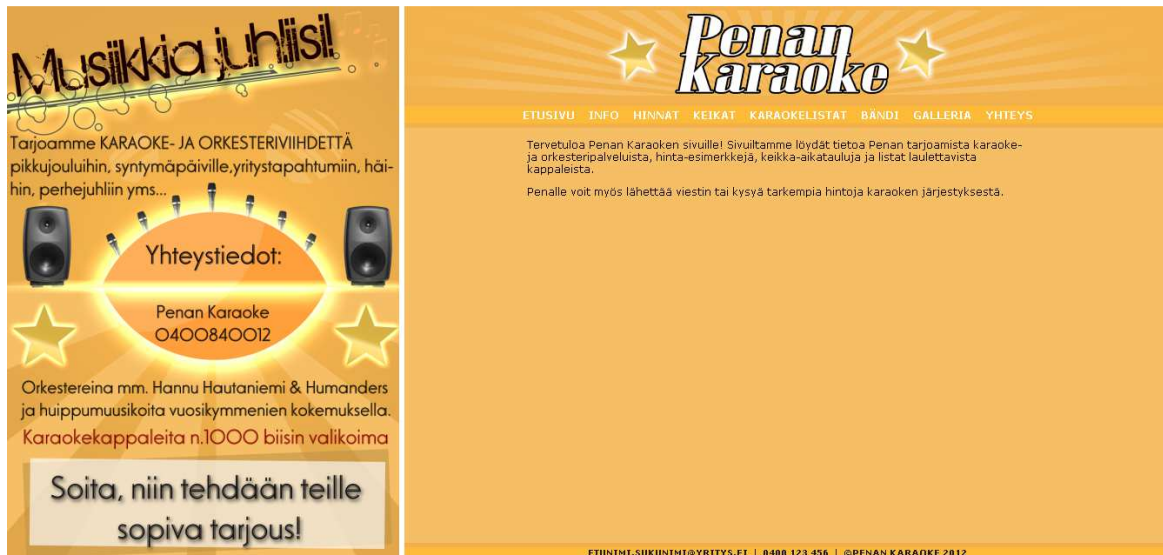
6.3.4 Ulkoasu

DIV-elementtien ja HTML-sivupohjan toteutuksen jälkeen tein erillisen, HTML-koodiin linkitetyn CSS-tyylitiedoston, joka lopulta määrittelee miten HTML-koodin eri elementit näkyvät selaimessa. Tarkoitukseni oli siis luoda sivuille lopullinen ulkoasu tyylitiedoston avulla, jolla määrittelen HTML-koodissa olevien tagien, erityisesti DIV-tagin, ominaisuuksia saadakseni haluamani lopputuloksen. Sama tyylitiedosto tietenkin sisältää myös kaikki www-sivun ulkoasun perusasiat, kuten taustaväriin, marginaalin ja käytettävien fonttien määrittelyt. Pyrin määrittelemään mahdollisimman suuren osan sivuston ulkoasusta CSS-tiedoston kautta, HTML:n ollessa Korpelankin (2003, 20-21) mukaan huonompi vaihtoehto useisiin www-sivun määreisiin liittyviin asioihin.

Sivuille tarvittavien kuvien kokojen, värien ja muiden arvojen muokkaukseen Penan Karaoken www-sivuille sopivaan muotoon käytin Adobe Photoshop-kuvaneditointiohjelman, joka tarjoaa todella kattavan valikoiman työkaluja kuvien muokkaukseen jopa ammattilaisille. Kuvat asettelin haluttuun kohtaan www-sivua hyödyntäen aiemmin luotuja DIV-elementtejä, HTML-koodausta sekä CSS-tyylitiedostoa. Sivulla käytettävien kuvien formaatiksi valitsin Kokkosen (hakupäivä 17.4.2012) kehotuksesta internetissä yleisesti käytettävät JPG- ja PNG-tiedostomuodot. Jälkimmäisen valintaan vaikutti erityisesti sen mahdollistama läpinäkyvyys, jota on mahdollista hyödyntää monissa tilanteissa.

Oranssi värimaailma yrityksen www-sivuille löydettiin jo suunnitteluvaiheessa Penan Karaoken mainoksesta, josta se sai myös keltaiset tähdet koristamaan sivun yläosaan päätynyttä yksinkertaista, mutta nuorekasta logoa. Saman logon taustalle päätettiin käyttää mainoksesta lopulta myös auringonsäteet. Yrityksen mainoksen ja kotisivun ulkoasut säilytettiin mahdollisimman samanlaisina, jotta niiden välillä säilyisi yhtenäinen ulkoasu (KUVIO 2).

KUVIO 2. Mainos ja www-sivu samankaltaisuuksineen

PNG-muotoinen, taustaltaan läpinäkyvä logo on aseteltu CSS-tyylitiedoston avulla keskelle sivun yläosan DIV-elementtiä kahden koriste-elementin väliin. Sen taustaksi on myös tyylitiedoston kautta keskitetty kuva auringonsäteistä (KUVIO 3).

KUVIO 3. Penan Karaokeen www-sivun logo tähtineen sekä auringonsäteineen

Sivun tekstien halusin näkyvän mahdollisimman usealla kävijällä samanlaisena kuin itselläni, joten valitsin käyttämäni fontin Laakin (2006, hakupäivä 17.4.2012) luettelemien turvallisten perusfonttien joukosta. Valinnakseni päättyi lopulta yleinen, selkeä ja helposti luettava sans-serif –fontti Verdana, jota käytin otsikoissa kokona 12 ja normaalissa tekstissä kokona 10.

HTML-koodin sijasta määrittelin sivuston tekstimuotoisen ulkoasun koodiin liitettyssä erillisessä CSS-tiedostossa, jossa asetin eri tageille ja osioille omat fonttinsa sekä niiden ominaisuudet. Tämän avulla sain sivun muokkaamisesta entistä helpompaa ja nopeampaa, erityisesti verrattuna tilanteeseen, jossa jokainen HTML-sivu käyttäisi omia fonttimääreitä.

Samaa tyylitiedostoa käytin määrittämään myös eri elementtien koot ja sijainnit, värit ja taustavärit, taustojen ominaisuudet sekä periaatteessa kaikki ulkoasuun liittyvät määritteet (KUVIO 4). CSS-oppaan (hakupäivä 17.4.2012) mukaan CSS onkin kehitetty juuri näiden erillisten muotoiluelementtien, kuten font-tagin, HTML-koodista poistamista silmällä pitäen.

```
.v-line {
    width:100%;
    height:5px;
    background-color:#F2B14D;
}

#logo {
    width:100%;
    background:url(pena/logo_back.png) no-repeat 50% 0;
    text-align:center;
}

#navigation {
    width:100%;
    background-color:#FEBB3A;
    text-align:center;
}

#contentcontainer {
    width:100%;
    background-color:#F6BF65;
}

#content {
    position:relative;
    left:25%;
    width:50%;
}
```

KUVIO 4. CSS-määreitä sivun osioiden ulkoasua, kokoa ja sijaintia varten

6.3.5 Toiminnot

Liikkuminen Penan Karaoken www-sivuilla aiheesta toiseen on toteutettu logon alapuolelta löytävillä navigointilinkeillä, jotka pysyvät samanlaisina sivulta sivulle, säilyttäen näin loogisen jatkuvuuden navigoinnissa (KUVIO 5). Tämä on erityisen tärkeää Nielsenin (2000, 10) mukaan siksi, että käyttäjä ei turhautuisi sivujen logiikkaan ja oppisi sen helposti sekä nopeasti.

KUVIO 5. Samanlaisina jokaisella sivulla pysyvät navigointilinkit

Sivun navigointipalkki on toteutettu samoilla tekniikoilla kuin muukin sivu, eli DIV-tagien, HTML-koodin ja CSS-tyylitiedoston yhdistelmällä. HTML-koodissa on DIV-elementtien sisällä linkit sivuilla navigointia varten ja näiden ulkoasun taas määrittelee CSS-tyylitiedosto. Näiden avulla mahdollistetaan navigoinnin pysyminen sivun ulkoasun tapaan yhtenäisenä siirryttäessä sivulta toiselle.

Vuorovaikuttamista Penan Karaoke -yrityksen ja kävijöiden välillä on toteutettu yhteydenottolomakkeella (KUVIO 6), jonka kautta Penalle voi lähettää viestin yhteystietoineen, sopivine aiheineen ja viesteineen. Viesti lähetetään yrityksen sähköpostiin, jonka kautta yrittäjä voi helposti vastata viestin lähettäjälle.

Otamme mielellämme vastaan palautetta niin palveluistamme, kotisivuistamme kuin yrityksestämmekin. Kysymykset ja tiedustelut ovat myöskin tervetulleita!

Palautteen lähetyk	
Nimesi:	Palautteen otsikko:
<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kirjoita palautteesi:	
<input type="text"/>	
☐ Haluan, että palautteeseeni vastataan.	
<input type="button" value="Lähetä"/>	<input type="button" value="Tyhjennä kentät"/>

KUVIO 6. Yhteydenottolomake Penan Karaoke sivuilla

7 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Työn aihe oli hyvä, koska olen ollut aina kiinnostunut www-sivujen tekemisestä ja siihen liittyvistä tekniikoista. En ollut kuitenkaan pitkään aikaan pysytellyt aiheen tiimoilta kehityksen mukana ja hallussani olivat lähinnä HTML-kieli ja CSS-tyylitiedostojen perusteet. Tämän kautta näin opinnäytetyön tekemisen sekä haasteena että erityisesti mahdollisuutena laajentaa tietojani ja taitojani.

Työni tekemisen aloitin hakemalla lähdemateriaalia muun muassa HTML-kielestä ja CSS-tyylitiedostoista. Tietoa hain sekä kirjastosta että internetistä, sähköisenä ja fyysisenä. Materiaalin löytäminen ei ollut vaikeaa, sillä työhöni liittyvistä aiheista löytyi paljon materiaalia. Materiaalia lukiessani huomasin kuinka huonosti HTML-kieli sopiikaan joihinkin www-sivun tekemiseen liittyviin asioihin. CSS-tyylitiedostot taas vakuuttivat minut pian monipuolisuudellaan ja käyttömahdollisuuksillaan. Sivuston tekemistä varten valitsin sellaisia tekniikoita ja tapoja, joiden myötä päivitys sekä jatkokehitys on mahdollisimman helppoa ja vaivatonta. Nykyisestä tilanteesta sivustoa onkin helppo lähteä myös laajentamaan suuntaan taikka toiseen.

Opinnäytetyöni tekemisen aikana opin paljon lisää sekä HTML:stä että erityisesti CSS:stä. Tekemisen aikana saamani uusi mielenkiinto aiheisiin myös pysynee voimakkaana. Näen, että opinnäytetyöstäni oli hyötyä sekä itselleni saamani lisäinformaation kautta, että myös työn toimeksiantajalle, joka sai hyvän ja toimivan www-sivun yritykselleen.

LÄHTEET

2KMediat.com. CSS opas: Johdatus tyylikieliin ja CSS:n historiaan, hakupäivä 17.4.2012, <http://www.2kmediat.com/css/johdanto.asp>

Kokkonen, T. Kuvaformaatit ja www-ympäristö. Hakupäivä 17.4.2012, <http://www.demotus.com/kuvaformaatit-ja-www>

Korpela, J.K. 2003. CSS-tyylit. Porvoo: Docento Finland Oy.

Korpela, J.K. 2009. Suunnittele kokonaisuus. Web-julkaisemisen opas. Hakupäivä 29.3.2012, <http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/webjulk/2.1.html>

Korpela, J.K. & Linjama, T. 2005. Web-suunnittelu. Porvoo: Docento Finland Oy.

Laak, T. 2006. Saavutettavaa typografiaa. Hakupäivä 17.4.2012, <http://saavutettava.fi/2006/03/24/saavutettavaa-typografiaa-osa-1/>

Mvnet 2009a. Kotisivujen laitto Internettiin. Hakupäivä 11.4.2012, http://www.mvnet.fi/index.php?osio=Kotisivun_teko&sivu=Kotisivut_nettiin

Mvnet 2009b. Kotisivujen toteutus. Hakupäivä 11.4.2012, http://www.mvnet.fi/index.php?osio=Kotisivun_teko&sivu=Kotisivujen_toteutus

Nielsen, J. 2000. Www-suunnittelu. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino.

Philips, L.A. 1999. HTML Ohjelmoijan käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Suhonen, S. 2005. Sukellus värien maailmaan. Hakupäivä 29.3.2012, <http://www.usasuomeksi.com/SusannaSuhonen/Finntown6/>

Tujula, J. 1998. Johdanto kotisivujen tekemiseen, hakupäivä 17.4.2012,
<http://koti.mbnet.fi/ugo/johdanto.html>

Web-opas. Värien vaikutus nettisivustolla. Hakupäivä 11.4.2012,
<http://www.webopas.net/varit.html>